

KALDAD

Nr. 9

TORI VALLA AJALEHT

SEPTEMBER 2006

Tori valla ajaleht "Kaldad"

Sünnipäevalapsele

Sumedal sügisel sündisid
kuldsete lehtede süles.

Aruka, terase pilguga
vaatasid ümber ja üles.

Targa ja aruka moega
astusid tuppa ja õue,
ruttu said sõbraks ja tõega
päikest töid silma ja põue.

Sirgunud oled Sa jõudsasti
kasvanud teadjaks ja tubliks.

Kolmituhat päeva ja enamgi veel
olnud meil rõõmuks ja abiks.

Väärrikalt rääkides paljuski
valgustand oled me valda.

Astu ka edasi krapsakal sammul
me kullake – vallaleht "Kaldad."

Mari

25.09.2006

1996. aasta septembrikuus ilmus esimene Tori valla ajaleht „Kaldad“. See lehenumber teie käes on 113-s.

Tänaseks on Kaldad ajaleht, mida loetakse üle kogu valla. Inimesed, kellel on Tori-kandiga seotud tuttavaid või mälestusi, tellivad ajalehte erinevatesse Eestimaa paikadesse. Ajalehe tiraaž on hetkel 470, peagi see

suureneb veelgi.

Nagu ikka on ka Tori vallalehel olnud häid ja vähem häid aegu, kuid igal kogemusel on väärtus ja seeläbi on olnud võimalik areneda.

10 aastat tagasi kui esimene vallaleht „Kaldad“ ilmus, saatis Muraka Mann esimese astuja teele järgmistele sõnadega:

Kinnita torilaste usku

ja virget vaimu,

et ei ununeks minevik

ja teaks, mida homselt oodata.

Ole vallavalitsuse südametunnistus

ja vallarahva silmarõõm!

Tänase toimetajana usun, et meie valla leht on suutnud seda kõike teha. Tänu neile inimestele, kes läbi aastate on ajalehele kaastöid teinud. Need on inimesed, kes igal kuul kajastavad vallas toimunud sündmusi ja üritusi, teevad ülevaatlikke artikleid ajaloost ja inimestest, jagavad lugejatega mõtteid elust. Aitäh teile kõigile! Loodan, et meie koostöö on tulevikus sama meeldiv ja huvitav.

Erika Nõmm

Aita Puust, Merle Adams, Juta Lange, Elve Katai

Esimene toimetaja Aita Puust lugemas esimest lehenumbrit

Kauaaegne kaastöö-tegija Mari Andrekson ja toimetaja Erika Nõmm

Oleme õnnelikud inimesed, et elame maal, kus on neli imekaunist aastaaega. Jah, kui üks ilus aastaaeg on läbi saanud, on teine veel ilusam kohe „varnast võtta”. Alates 23. septembrist näitab kalendrileht sügise algust. Iga sügis on nagu uus imedemaa- taas upuvad koduaiad värviküllaste sügislilled: astrite, gladioolide, kresside, lõvilõugade, daaliate merre ja õuna- ja pirnipuud kummardavad meie poole oma suursuguseid mahlaseid vilju. Mättail ja pihlapuil punetavad marjad ning pehme rohelise samblavaiba sees uhkeldavad erinevad kübarakandjad - võta kätte ja ainult korja! Eriti tähelepanelikud torilased on metsas ringi luusides kindlasti märganud ka ämblikute, nende va kangakudujate, hõbedasi niite hõljumas. Ja, mis veel kõige toredam - mahe sügistuul lennutab puudelt värvilisi lehti, mis teevad õhus enne maandumist veel oma ülemeelikuid ringe. Oi, kui mõnus on nendes sügislehtedes sahistada! Ka linnumammad ja -papad on oma siutsuvad linnupojad suureks ja targaks kasvatanud, ja nüüd on aeg valmistuda pikaks ja raskeks rännuteeks...

Oh, sügisel on nii palju ilusat ja head, et enne lõpeks ajalehes ruum otsa, kui kõik kirja saaks. Niisiis nautige veel täiega tänavuse sügise kingitud päikesepaistelisi päevi, sest see teeb meele rõõmsaks ja südame soojaks ning aitab unustada kõik naeruväärse ja halva meie ümber.

Kai Kukk

Selja Algkooli direktor

Vallavolikogu otsused ja määrused

Volikogu istung toimus 20.09.2006 Tori vallamajas.

Päevakorda kinnitati:

1. Kinnistu katastriüksuse jagamisega seotud maakorralduskavade kinnitamine. Arutati maakorralduskavade kinnitamist järgmistel kinnistutel: Arakaoja, Maatra II, Pärnoja, Urtsiku, Kivi, Nurmekivi, Ratta ja Väljaotsa.- eelnõusid tutvustas keskkonna- ja maanõunik Enn Mäesalu.
2. Kinnistu katastriüksuse sihtotstarbe määramine. Arutati Põnka kinnistu katastriüksuse sihtotstarve määramist.- eelnõud tutvustas keskkonna- ja maanõunik Enn Mäesalu.
3. Detailplaneeringu algatamine. Arutati biopuhasti katastriüksuse detailplaneeringu algatamist. Eelnõud tutvustas abivallavanem Heiki Haas.
4. Peremehetuks ehitiseks tunnistamine. Arutati Tori Raudteejaama hoonete peremehetuteks ehitisteks tunnistamist. Eelnõud tutvustas abivallavanem Heiki Haas.
5. Tori Vallavalitsuse Tänukirja statuudi, Tori valla Auraamatu statuudi ja Tori valla Emeriidirektori statuudi kinnitamine. Statuutide eelnõusid tutvustas abivallavanem Erika Nõmm.
6. Tori Vallavolikogu otsuse 14. detsember 2005 nr. 90 „Volikogu alatiste komisjonide aseesimeeste valimine“ muutmine. Eelnõud tutvustas vallasekretär Ave Liblik-Talu.
7. Jõesuu Raamatukogu arengukava aastateks 2007-2014 kinnitamine, Tori raamatukogu arengukava aastateks 2007-2014 kinnitamine, Tori Muuseumi arengukava aastateks 2007-2014 kinnitamine. Arengukavasid tutvustas arendusnõunik Kalev Mitt.

Päevakorda kinnitati ka :

8. Tori valla 2004- 2014 arengukavasse muudatuste siseseviimine.
9. Tori Valla 2006.aasta eelarve I lisaeelarve vastuvõtmine.
10. Sõiduauto mahtuniversaali liisimine ja 11. Info, avaldused, kuid nende arutamiseni ei jõutud seoses volikogu istungi edasi lükkamisega 26. septembrini 2006.a.

Kolm kohal viibivat valimisliit Koduvald esindajat ei registreerinud ennast kohalolijate nimekirja ja keeldusid volikogu istungil osalemast kui volikogu liikmed ning soovisid seal viibida vaatlejana. Tulenevalt eelnevast ei olnud registreeritud kohalolijate (6 volikogu liiget) vähesuse tõttu võimalik ühtegi esitatud eelnõud kinnitada.

...

Volikogu istung toimus 26.09.2006 Tori vallamajas.

Vallasekretär Ave Liblik-Talu esines ettekandega „Tori Vallavolikogu rollist kohaliku elu juhtimisel ja korraldamisel vallaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest lähtuvalt.“

Päevakorda kinnitati:

1. Kinnistu katastriüksuse jagamisega seotud maakorralduskavade kinnitamine. Maakorralduskavad kinnitati järgmistel kinnistutel: Arakaoja, Maatra II, Pärnoja, Urtsiku, Kivi, Nurmekivi, Ratta ja Väljaotsa.- eelnõusid tutvustas keskkonna- ja maanõunik Enn Mäesalu. Maakorralduskavad kinnitati vastavalt otsustega nr.32; nr.33; nr.34; nr.35; nr.36; nr.37; nr.38 ja nr.39.
2. Kinnistu katastriüksuse sihtotstarbe määramine. Määrati Põnka kinnistu katastriüksuse sihtotstarve.- eelnõud tutvustas keskkonna- ja maanõunik Enn Mäesalu. Eelnõu kinnitati otsusega nr.40.
3. Detailplaneeringu algatamine. Algatati biopuhasti katastriüksuse detailplaneering. Eelnõud tutvustas abivallavanem Heiki Haas. Eelnõu kinnitati otsusega nr.41.
4. Peremehetuks ehitiseks tunnistamine. Eelnõud tutvustas abivallavanem Heiki Haas. Otsustati alustada protseduuri
5. Tori Vallavalitsuse Tänukirja statuudi, Tori valla Auraamatu statuudi ja Tori valla Emeriidirektori statuudi kinnitamine. Statuutide eelnõusid tutvustas abivallavanem Erika Nõmm. Eelnõud kinnitati esitamise järjekorras vastavalt määrustega nr.25, nr.26 ja nr.27
6. Tori Vallavolikogu otsuse 14. detsember 2005 nr. 90 „Volikogu alatiste komisjonide aseesimeeste valimine“ muutmine. Toimus uue Sotsiaalkomisjoni aseesimehe valimine salajase hääletamise teel. Eelnõud tutvustas vallasekretär Ave Liblik-Talu. Eelnõu kinnitati otsusega nr.42
7. Tori valla 2004- 2014 arengukavasse muudatuste siseseviimine. Arengukava muudatusi tutvustas arendusnõunik Kalev Mitt. Tori valla arengukava 2007-2014 muudatused kinnitati määrusega nr.28
8. Tori Valla 2006.aasta eelarve I lisaeelarve vastuvõtmine. Lisaeelarvet tutvustas pearaamatupidaja Ülle Ilves. Lisaeelarve kinnitati määrusega nr. 29
9. Sõiduauto mahtuniversaali liisimine. Majandusosakonnale uue auto ostmise vajadusi ja sellele esitatavaid nõudeid tutvustas abivallavanem Heiki Haas. Eelnõu kinnitati otsusega nr. 43
10. Info, avaldused. Arendusnõunik Kalev Mitt tutvustas üldplaneeringuga seonduvat. Vallavanem Enda Link rääkis vallalehe 10.juubelist, tulevast eakate päevast ja valla 15.taassünni päevast. Pani volikogu liikmetele südamele juba hakata mõtlema vapimärgi kandidaatide esitamise peale.

Järgmine volikogu istung toimub 18. oktoobril 2006.a.

Tori vallavalitsuse istungid

31.08.2006

PÄEVAKORD:

1. Kokkuvõtte vallavalitsuse ringkäigust allasutustesse 29.08.2006.a.
2. Lisaeelarve
3. Lasteaiajuhataja konkursist
4. Oskar Saare järelpärimine
5. Heakorrakonkursi "Kaunis kodu 2006" tulemused
6. Reservfondist raha eraldamine
7. Info, avaldused

07.09.2006

PÄEVAKORD:

1. Hooldajatoetuse maksmine.
2. Hooldaja määramine.
3. Sotsiaaltoetuste maksmine
4. Korralduse 21.03.2006 nr 54 "Vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusse andmine" muutmine
5. Korralduse 21.04.2006 nr 74 "Vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusse andmine" muutmine
6. Tori Vallavalitsuse korralduse 22.detsember 2005 nr.269 "Korteriomandi seadmine" muutmine
7. Volikogu erakorraline istung
8. Volikogu istungi päevakorrapunktid.
9. Info

21.09.2006

PÄEVAKORD:

1. Sotsiaaltoetuste määramine
2. Tori valla heakorrakonkursi „Kaunis kodu 2006“ tulemuste kinnitamine
3. Tori Lasteaia juhataja vaba ametikoha täitmiseks konkursi komisjoni moodustamine
4. Tänukirja andmine.
5. Ehitusloa andmine.
6. Kasutusloa andmine.
7. Nõusoleku andmine maa riigi omandisse jätmiseks.
8. Korralduse 12.10.1998 nr.353 „Maa ostueesõigusega erastamine“ muutmine
9. Maa ostueesõigusega erastamine.
10. Nõusoleku andmine korteriomandi seadmiseks.
11. Tori Muuseumi arengukava
12. Tori Raamatukogu arengukava.
13. Jõesuu Raamatukogu arengukava.
14. Info, avaldused

26.09.2006

PÄEVAKORD:

1. Muuseumi katuse probleem. Kutsutud aruandma töövõtja OÜ Sankton esindaja.
2. Tori Vallavalitsuse ohuplaani kinnitamine.
3. Sotsiaaltoetuste määramine.
4. Ehitusloa kehtetuks tunnistamine.
5. Korteriomandi seadmine
6. Tänukirja andmine ja reservfondist raha eraldamine.
7. Info, avaldused.

Tori valla üldplaneeringu eskiislahenduste kaardile kandmine.

Tori valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahenduste tutvustus ja kaardile kandmise avalikud arutelud toimuvad:

10. oktoober kell 14.00 **Seljal**, Valges Lokaalis (oodatud on Selja, Kuiaru, Muti ja Elbi küla elanikud)

10. oktoober kell 16.00 **Piistaojal** (oodatud on Piistaoja ja Mannare küla elanikud)

10. oktoober kell 18.00 **Tori Vallamajas** (oodatud on Muraka küla elanikud)

11. oktoober kell 14.00 **Tori Rahvamajas** (oodatud on Tori, Levi, Võlli küla elanikud)

11. oktoober kell 16.00 **Klaara-Manni puhkemajas** (oodatud on Randivälja, Taali, Urumarja, Kildemaa ja Kõrsa küla elanikud)

11. oktoober kell 18.00 **Oore külamajas** (oodatud on Oore küla elanikud)

12. oktoober kell 18.00 **Jõesuu raamatukogus** (oodatud on Jõesuu,Rätsepa, Riisa, Tohera ja Aesoo küla elanikud)

Tulge kohale kõik, kellel on häid mõtteid ja ideid oma piirkonna edaspidise arengu kohta.

Lugupeetud Tori valla elanikud!!

Kelle maadel on kruusa, liiva ja muid maavarasid ning kes on huvitatud perspektiivsest kaevandamisest, palun andke sellest teada Tori vallavalitsusele või tulge kohale ülalpool mainitud koosolekutele.

Info: Kalev Mitt, tel. 44 36 640, 5143377; tori@torivald.ee

Tori Vallavalitsus kutsub kõiki osalema FOTOKONKURSIL

TORI VALD LÄBI 15 AASTA

Teemad:

- ◇ inimesed ja nende töö
- ◇ tegevused, üritused jms
- ◇ valla loodus,vaatamisväärsused

Konkursi tingimused:

- ◇ fotode formaat on vaba
- ◇ fotod võivad olla nii must-valged kui värvilised
- ◇ fotode esitamise tähtaeg on 19.oktoober 2006
- ◇ fotod tuleb esitada ümbrikus ning märkida autori kontaktid (nimi, telefon, aadress, e-mail)
- ◇ fotosid ei tagastata
- ◇ fotosid hindab komisjon ja parimatele on auhinnad
- ◇ fotod pannakse üles valla 15. aasta pidulikul üritusel

Head silma ja kindlat kätt kõikidele fotohuvilistele!

Tori valla heakorrakonkursi “Kaunis Kodu 2006” võitjad on selgunud

Heakorrakonkursi komisjon, koosseisus: Enda Link, Erika Nõmm, Anne Rätsep, Leida Kiisk, Inna Antson, Merge Mölder, otsustas:

Kategooria: elamu, maakodu, suvemaja

I koht (rahaline preemia 2000 krooni)
Eha Talviku elamu Rätsepa külas

II koht (tänu kiri)
Perekond Tiituse elamu Rätsepa külas

III koht (tänu kiri)
Perekond Ojasoo elamu Jõesuu külas

Kategooria: administratiiv-, tootmishooned, tootmistalud

I koht (rahaline preemia 2000 krooni)
Perekond Tekko talu-majapidamine Randivälja külas

Eriauhind (rahaline preemia 2000 krooni)

Korterelamu Taali külas Saare tee 1

Auhinnad ja tänukirjad antakse võitjatele pidulikult kätte Tori valla 15.aastapäeva üritusel 19.detsembril 2006.

I koht - Eha Talviku elamu

II koht perekond Tiituse elamu

III koht perekond Ojasoo elamu

I koht perekond Tekko talumajapidamine

Eriauhind Saare tee 1 Taali külas

TÄNAVAKÜSITLUSE rubriigi jaoks käisime seekord kauneid kodusid külastamas

Lisaks ilu nautimisele saime tunda ka suurt lahkust ja heatahtlikkust. Nendes kodudes on hõngu, mida poest osta ei saa.

EHA TALVIKU

Kolisime siia 1968 a. Algul pidasime loomi. Olid olemas aiad nii kanadele, sigadele kui ka lehmadele. Et loomapidamine sai ära lõpetatud, on nüüd karjakopliid muruks muudetud ja kõik ringi kujundatud. Mees oli mul kalamees, kaladele sai rajada tiik. Praeguseks on veel kanad alles, neil on aias head suured lehed kasvamas, kuhu vajadusel kullide eest peitu pugeada.

Talviku pere kõrvalhooned suurel kenasti hooldatud territooriumil

Aiandusega on eluaeg saanud tegelda. Omal ajal olid siin suured kilekasvuhooned kurkide kasvatamiseks. Nüüd on jah rohkem murule ja lillepeenardele rõhku pandud. Kiviktaimla näeb kevade poole eriti hea välja. Tööd teeme ära oma perega. Mul on hästi tublid lapsed.

Kurg on saanud päris pereliikmeks. Algul ma ei tahtnud, et ta siia pesa teeb, mustas kõik pesud ära ja maasikapeenrad. Nüüd on sügisel nii kahju kui ära läheb.

KADRI JA JUHAN TIITUS

Mulle on eluaeg lilled meeldinud. Kui olin väike tüdruk, andis ema mulle peenrajupi ja mul oli ikka oma lillepeenar. Meie asusime siia elama 1973 aastal ja hakkasime kohe ümbrusega mässama. Väga palju on loodus kaasa aidanud. Ojad ja liigendused mis siin on teevad maastiku eripäraseks. Tegutsemine käib kõik oma perega ja katse - eksituse meetodil. Sel talvel võttis külm roosid ära, kohe on asemel midagi muud.

Lipuvarras on pandud püsti vana maja mälestuseks. Vanaisa oli tark mees, käis Taanis õppimas ja ehitas lauda, akendega ja ilusa korraliku. Venelased ei saanud kuidagi aru, et no ühes majas elate ise, aga kes selles teises elab?

Elu käib siin koha peal juba kuuendat põlve.

Lilleilu Tiituste aias

AARE OJASOO

Peremees Aare Ojasoo koduõues

Abikaasa on mul siin sündinud. Tööd teeme ära oma perega. Kellel on aega, see teeb. Eks ta ole rohkem nii kujunenud, et muruniitmine on meestele jäetud.

Lea, Argo ja Erika

Täiskasvanute Õppija Nädal

Üheksandat korda viiakse Eestis läbi Täiskasvanute Õppija Nädalat.

Tule suurepärasele Pärnumaa Foorumile

"Mulle informatsioon – sulle motivatsioon"

11. oktoobril 2006 algusega kell 11.00 Tõstamaal Tõstamaa mõisas.

Pärnust organiseeritud buss Vt Päevakava

Üritus on tasuta.
Tule ise ja võta sõber kaasa!

Vajalik eelregistreerimine:
kursused@hariduskeskus.ee
telefon: 44 27870

Mõtisklus

Sellest ajast peale, kui mitukümmend aastat tagasi esimest korda üle koolimaja läve astusin, on 1.septembril olnud minu südames eriline koht.

See oli ikka väga hele ja helge päev, rõõmus ja muretu. Nii tore oli klassikaaslastega kokku saada, koolimajas ringi vaadata, kõik oli suve jooksul nagu veidike teistsuguseks läinud ja kohtumisrõõm oli ülev. Eelolev õpiaasta oma töö ja vaevaga oli veel nagu kuskil eemal, 1.septembrisse mahtusid ainult rõõm ja veelkord rõõm.

Kui aeg sealmaal, et oma lapsi kooliteele saatsin oli 1.septembril uus tähendus ja tasand, aga päeva erilisus ja helgus oli endine.

Praegugi on 1.september hoopis teistsugune päev kui teised. Hoian pöialt, et oleks ilus ilm ja süda teeb sisse väikese nõksaku, kui näen pisikesi lillekimpudega tarkusetaganõudjaid aktusele minemas või sealt tulemas.

Sellepärast olin ma väga nõutu, isegi kurb, kui nägin kuidas 1.septembril kuskil koolis, vist Kohtla-Järvel, lapsevanemad protestisid venelannast koolidirektori vastu. Motiiv võib ju iseenesest õige olla, aga ma oleks väga tahtnud neilt vanematelt küsida, miks nad rikuvad ära oma laste tähtsa ja ilusa päeva? Mis jääb lastele meelde sellest päevast? Kas lilled, koolituleku ärevus, rõõmus päev, või hoopis rahulolematuse, vaenulikud sõnad ja kurjus?

Protest ja meeleavaldus on tõsised ja tõised asjad ja seesugused tuleks tööpäevadel ära lahendada. Ja üldsegi ei peaks see toimuma laste silmade all. Et lapsi säästa peaks täiskasvanud omad vastuolud omavahel selgeks rääkima. Ilmselt aga rehkendasid sealsed lapsevanemad – üks tee kaks asja. Saadame lapsed kooli ja teeme meeleavalduse ka ära. See tegu ei olnud ilus. Oli ülekohtune laste suhtes.

Veel mõnest asjast ei saa mina aru. Olen mõelnud sellele juba kaua, kaua aega, nüüd ütlen välja. Ma ei mõista, milleks tuuakse lilli ja pannakse põlema küünlaid kohta, kus on hukkunud inimene? Milleks just sinna, mõttetu tragöödia, ebainimliku juhtumise paika? Iga lilleõis, iga küünal nagu austab, põlistab seda kohta, püüab meeltesse söövitada selle, mida seal olla ei tohiks.

Ma usun, et lahkunu hing ei ole seal! Ta ei taha seal olla, ta tahab sealt ära! Selles paigas ta rahu ei saa! On olemas meelispaigad, kus inimene eluajal tundis rõõmu ja rahu, kus ta oli õnnelik, võibolla võiks neid paiku aeg-ajalt meeles pidada küünalvalguse ja lilledega.

Lähedased ju teavad, kus nendele kallis inimene oli rahul ja õnnelik. Tema kodus, tema toas küünal süüdata, mõttes lahkunuga rääkida, see on ilus ja armas. See toob valule leevendust.

Veel ei saa ma aru, miks lähedased sugulased, isegi pereliikmed õnnitlevad üksteist meedia kaudu? Miks ei tee nad seda otse – inimeselt inimesele, südamest südamesse? On lausa naljakas kuulda, et oma kõige, kõige kallimat õnnitlevad abikaasa ja lapsed!!! No miks nad teda siis kodus ei kallista, ega õnnitle?

Kiri või telefonikõnega võiks ju otse tähtpäevaliseni jõuda, et kuuleks õnnitleja häält või saaks lugeda tema oma käega kirjutatud ridu ja jääks alles mälestus kauni õnnitluskaardi näol. Selle asemel helistame või kirjutame raadiosse ja laseme koolitatud häälega saatejuhil selle ette lugeda. Miks? Televisiorist ei saa sedagi teada, kes on õnnesoovi saatja. Kuuled ja näed ainult nimede rodu vana postkaardi tagaküljel. Mis rõõmu see küll pakub?

Oleks minu teha, ma kaotaks need nimelugemised ära. Väikese erandi teeks kollektiivsetele õnnesoovidele ja neile, mis on mõeldud saja ja rohkem kui saja aastastele.

Need kümmekond minutit võiksid olla tervituseks ja meeldejäävaiks kõigile tähtpäevalistele. Kui ikka tuleks ilusaid laule ja pillilugusid, muhedaid jutte, mis paneks silmad särada ja kannad kõpsuma, oleks vanadel inimestel rohkem rõõmu ja seda jaguks kõigile. Sünnipäev või pulmapäev tooks kaasa reipa hommiku ja ilusa mälestuste rikka päeva. Ja poleks pisaraid nende vanurite silmades, kes õnnesoovi ootavad, aga kellele see ei tule.

Tänavuse augusti ja septembri võiks ümber nimetada sopaloopimise kuudeks. Jälle üks asi, millest ma aru ei saa. Kus küll on riigimeeste tarkus ja soliidus? Milline küll on olnud nende lastetuba? Mulle tundub, et seda demokraatiat on üleliia palju. Mingid piirid peaks olema, mingi aumeeste lävepakk, millest üle astuda pole sünnis.

Presidendi kallal ilkimine on ületanud igasugused piirid. Iga kollanokk, näiliselt soliidne härrasmees või peen proua võib soga suust välja ajada, kõik kõlbab, peaasi et kuidagiviisi presidenti maha materdada saaks. Kui üks väljamõeldis lõpeb, otsitakse uus ja kadalipp jätkub. Kõik ei saagi kõigile meeldida, aga südametunnistuse raasuke võiks ju ikka olemas olla. Ja et see toimub rahva ja riigi huve silmas pidades – no minge metsa – nii see küll ei ole! Rahvas on sootuks ära ununenud. Sellest on väga kahju ja see teeb olemise ebakindlaks.

Mul on vahest tunne, et oleme suures metsas. Kõrgete puude latvades kohiseb, mühiseb, vilistab, vingub tuul ja raju. Meie, tavainimesed toimetame omi asju samblast veidi kõrgemal. Veel on seal suhteliselt rahulik ja mõnus olla, aga sellist tunnet enam pole kui iseseisvusaja alguses.

Aga televiisorit vaadates olen ma nüüd olnud väga rahul sellega, et telekapuldil on olemas hääle mahakeeramise nupp. Päriselt pilti kinni keerata ei taha, sest sealt tuleb ka huvitavaid asju, aga nagu ekraanil ilmutavad end persoonid, kellest pole loota muud kui järjekordseid laimusoõnu mulle sümfaatsete inimeste kohta, keeran ma hääle ära, täiesti tummaks. Siis vaatan suure mõnuga kuidas nad nagu kalad kuival suid liigutaks rääkimist imiteerivad, kätega vehivad, nägusid moonutavad. Olen nagu pantomiimiteatris. Aga ega ma ei taha seal olla. Tahaksin olla taas vabaõhuetendusel, kui juhid ja rahvas olid üks tervik. Ma olen olnud lauluväljakul, tean mis tunne on olla pisike osa ühest suurest ühtehoidvast perest.

Täna on 20.september. Kolme kuu pärast oleme jõulude künnisel, kolme päeva pärast algab sügis ja valijamehed ohverdavad kolm tilka verd presidendivalimiste altarile. Leiaks nad ometi üles selle õige altari.

Torilased tegid tõenäoliselt õige valiku. Ootame ja vaatame!

Head inimesed! Ma soovin väga, et sügis tuleks kõigile mahe ja kuldne! Et poleks üleliigseid pingeid ega tarbetuid võnkeid. Et tormid ja äikesepilved meist ka sügisel mööduks nii nagu nad meid suvel rahule jätsid. Aga kui vili salves ja kartulid keldris, võiks tõsiselt vihma küll tulla, muidu pole talvel kaevudes vett!

Õnnitlusedki tahaks edasi anda. Palju õnne Sulle Tori valla ajaleht „Kaldad“. Oled olnud tubli, et nii pikaks oled sirgunud! Õnne ka edasiseks kümneks aastaks!

Mari

Head kooliteed!

*Ärevuses pilgud
ja õisi hoidvad käed,
esimene minek,
mis kauaks meelde jääb.
Esimene aabits
Ja esimene hool,
kollast kirja sügis
ja värvilõhnas kool.
/O.Saar/*

1.septembril 2006 alustasid kooliteed:

Tori Põhikoolis

Aaron Ares Algo
Brigita Juske
Birgitte Karjus
Mart Kiisk
Teve Kruus
Fred Kurrot
Ragnar Künnapas
Mariy Meidla
Kadri Männimets
Valmar Raudsepp
Martin Johannes Tuisk
Jan Villumson
Paul Vint

Klassijuhataja Eve Kukk

Õpetaja Eve ja
Tori Põhikooli
1.klass istutasid
põiseneled

Viira Koolis

Egert Veeväli
Marcus Manakin

Klassijuhataja Merike Haas

Õpetaja Merike koos
1.klassi minejate
Marcuse ja Egertiga

Selja Algekoolis

Maris Paeküla
Marek Paul Padari
Silver Saava

Klassijuhataja Kristiina Jõgis

Õpetaja Kristiina koos
1. klassi õpilaste
Marek Pauli, Silveri ja
Marisega

Tori Vallavalitsus kinkis igale väike-
sele kooliminejale 1000 krooni väärtuses
Port Arturi Kinkekaardi.

TORI LASTEAED

www.torilasteaed.ee

Mida sügis meile tõi

Sügisandide näitus lasteaias

Lasteaial on valminud oma
kodulehekülg www.torilasteaed.ee
Tule ja vaata!

SELJA ALGKOOL

Sügis saabus ka meile, Selja kooli!

Selle aasta 1. september rõõmustas meid kolme õpilasega, kes astusid esimesse klassi. Nendeks on Marek Paul Padari, Maris Paeküla ja Silver Saava.

Nüüd oleme juba mitu nädalat koolis käinud ning kooliellu rõõmsalt sisse elanud. Hommikuringides räägime sellest, milliseid sündmusi maailmas toimub, teeme liiklusemänge, mängime rollimänge sellest, kuidas võiks kaasõpilastega käituda, et meil siin kõigil väga hea õppida oleks.

1. septembri kringlilaud Selja Algkoolis

Tutvumas plaaniga enne orienteerumist

Sügise võtsime sellel aastal vastu maastikumängu tehes. Lapsed jaotati viide rühma, igale rühmale anti kätte kaart tingmärkidega.

Kaardi järgi tuli leida üles erinevad punktid, kus pidi ära tundma erinevaid taimi, puude vilju ja käbisid, aedvilju, sügismarju jne. Lapsed said selle kõigega päris kenasti hakkama, kui välja arvata sügislillede tundmine meie kooli peenral. Nende äraarvamine ei olnud kõige kergem. Seega lapsevanemad – viige lapsed peenarde juurde ning tutvustage neile lilli. Kõige tublimaks osutus võistkond, kuhu kuulusid Mari-Liis Tasane, Risto Leesmäe, Karol Kaldoja ja Marek Paul Padari, võistkonna kapteniks Mari-Liis Puust. Võistkond oli teistest ka kiirem ning seega võib öelda, et kenakese punktisumma tõi nii kiirus kui teadmised.

Peale tublit maastikumängu algas sügisene spordipäev. Lapsed on suvega kõvasti arenenud ja tublid tulemused olid mitmel. Kõige vapram 1. klassi lastest oli Silver Saava, tema palliviske tulemus oli 19 m, kaugushüpe 2.91 ning 60 m jooksus 11.88. Vapralt järgnesid Silverile ka Marek Paul Padari ja Maris Paeküla.

II – III klassi poiste palliviskes olid tublimad Kristjan Savolainen, Kristo Roots ja Kunnar Savolainen. Kaugushüppes parimad olid Steven Andrekson, Kristo Roots ja Kristjan Savolainen. 60 m jooksus olid tublimad taas Steven, Kristjan ja Kunnar.

II-III klassi tüdrukute palliviskes parimad olid Liina Soosaar, Sille Altpuu, Mari-Liis Tasane ja Gelli Koidumets; kaugushüppes parimad Liina, Sille ja Liisa ning 60 m jooksus esimest-teist kohta jäid jagama Sille ja Gelli ning kolmandaks tuli Mari-Liis Tasane.

IV-V klassi poiste palliviskes olid tublid Taavi Kangro 47 meetriga, Karl Alamaa ja Taavi Altpuu jäid jagama 2.-3. kohta 36 meetriga. Kaugushüppe parimad olid Taavi Kangro 3.90-ga, Taavi Altpuu 3.73-ga ja Karl Alamaa 3.44-ga ning needsamad poisid kuulusid ka 60 m esikolmikusse, Taavi

Tuleb pikim hüpe

Soojendus spordivõistlusteks

Kangro esimene, Taavi Altpuu teine ja Karl Alamaa kolmas.

IV-V klassi tüdrukutest näitasid oma tublidust palliviskes Marie Pärn 3.10-ga ja Mari-Liis Puust 2.74-ga, samamoodi tublid olid need tüdrukud ka kaugushüppes ja 60 m jooksus.

Nüüd jääme veel põnevusega õpetajate päeva ootama, sest meie koolis on siis traditsiooniks väike retk. Seekord sõidame Kurgjale.

Kena sügist Selja kooli perelt.

TORI PÕHIKOOL

Tori Kooli Sihtasutuse a/a 10220031515017 Ühispank

Soe ja päikeseline septembrikuu . . .

. . . on jõudnud viimasesse kolmandikku ning lapsed jõudnud kooliellu juba sisse elada.

Esimene pidulik septembripäev - **tarkuse päev** – tõi kooliteed käima 13 väikest poissi-tüdrukut : Aaron Ares ALGO, Brígita JUSKE, Birgitte KARJUS, Mart KIISK, Teve KRUUS, Fred KURROT, Ragnar KÜNNAPAS, Mariy MEIDLA, Kadri MÄNNIMETS, Valmar RAUDSEPP, Martin Johannes TUISK, Jan VILLUMSON, Paul VINT. Pä-

rast pidulikku koolilapseks arvamise aktust istutati koos klassijuhataja Eve KUGEKA kooli ette hoolekogu esimehe Mart RUU-METI kingitud põisenelase põõsad.

Tööd on alustanud ka kooli ÕE - **Õpilas-esindus**, mis sel õppeaastal on 13-liikmeline. Liidriks valiti 9.klassi õpilane Mairo LEESAR, tema asetäitjaks Henri NOORMETS (7.kl.) ja protokollijaks Jane ÕIGUS (8.kl.) ÕE tegevust koordineerib huvijuht Anne BORKVEL.

13.septembril käis 34 4.-7.kl. õpilast Mai kinos vaatamas koguperefilmi „**Leitajateküla Lotte**”, mis oli vahva ja värvikirev Eesti joonisfilm (režissöörid Janno Põldma, Heiki Ernits; stsenaarium Andrus Kivirähk) ettevõtlikust ja elurõõmsast koeratüdrukust. Õpetlikku oli selles nii lastele kui täiskasvanutele. Meie vaatajad jäid rahule(kinnomineku organiseeris õp. Vilja JANSEN)

15.septembril käisid 2.ja 3.klassi õpilased Soomaal **õppematkal** „Tere, mets!”

Huvijuht Anne Borkvel

Iga laps sai matkarajale kaasa õppemapi erinevate ülesannete ja Soomaa kaardiga. Koprarajal lahendati erinevaid ülesandeid. Õpiti tundma erinevaid taimi. Saadi uusi teadmisi, mis täiendavad õppetundi. Vaatamata jahedale ilmale oli vahva päev.

19.septembril toimus **algklasside spordipäev**. Võisteldi kaugushüppes, palliviskes, 60 m ja 300 m jooksus. Parimad olid 1.klassist Brigita JUSKE ja Mart KIISK, 2.klassist Andra LEMETS ja Tom GOVORUN, 3.klassist Merlin MILLER ja Ranel TASANE.(algklassiõpetajad Eve KUKK, Heli MITT, Heli LILLESTE)

22. septembril toimus esimene **mälu-mäng** (Daivi JÕERAND)

22.septembril oli koolis elev päev – stiilipäev-näitus „Sügislill 2006” (eestvedajad õp. Kaja MARIPUU, Anne BORKVEL). Ürituse eesmärgiks oli innustada klasse ühistegevusele, märgata looduses toimunud muutusi ja sügisilu enda ümber. Iga klass kujundas aulas praegu õitsvate taimede-lillede oma laua. Iga taime juurde tuli lisada määratlus-lühitutvustus, klass või klassi esindaja(d) pidid väljapanekut esitlema ja esinema kas laulu, luuletuse, muistendiga. Väljapanekud

Pallivise algklasside spordipäeval

kujundati neljapäeval ja reedel, 22.09 oli kooli aula nagu õites muinasjutuaed. Kolmanda tunni ajal toimus esitlusüritus. Stiilipäeva üks tingimusi oli tulla kooli milleski lillelises. Õpetajatest-õpilastest valitud žürii pani esitlusi ja väljapanekuid teraselt tähele ning peale 6.tundi tehti aulas kokkuvõte. Direktor Pille USIN leidis tunnustavaid sõnu kõigile osavõtjatele, võitjaks kuulutati 6.klass (kl.juhataja Anne RÄTSEP), kes saab auhinnaks võimaluse ühel koolipäeval minna rabaretkele. 6.klassi kujundatud väljapanekutelaud oli tõesti huvitav ning originaalne.

Septembrikuu lõpuni toimub veel mõndagi huvitavat, millest järgmises lehenumbris.

Lõpetuseks aga suvemeeenutus **laagrist Kastna rannas**, meenutab lastega kaasasolnud õpetaja Juta LANGE:

„Meie oleme Tori koolist. Toris on kuulus hobusekasvandus, mis tähistas hiljuti oma 150.aastapäeva. Meil on seal üks väga tubli hobune...” – nii alustas oma rühma tutvustamist Meeri. Kuus Tori kooli vaprat poissi-tüdrukut : Meeri, Merete, Mihkel, Tom, Andra ja Christi käisid juulikuul lõpul ühes väga põnevas laagris. See oli Kaitseliidu Pärnumaa Maleva korraldatud noortelaager Tõstamaa ligidal Kastna ranna kadamikul. Laagrisse olid tulnud väga erineva taseme ja suurusega rühmad Pärnumaa mitmetest koolidest – Arest, Audrust, Tõstamaalt, Talit...

Tegevusteks jagati laagrilised rühmadesse segamini, nii saadi võrdvõimelised rühmad, kus oli nii väikesi algklassilapsi kui juba suuri põhikooli lõppu jõudnud noorukeid.

Päevad olid sisustatud aktiivse sportliku tegevusega : tehti laskeharjutusi õhupüssist, prooviti kätt vibulaskmisel, osaleti teatevõistluses, mängiti jalgpalli, kus palli pidid taga ajama ja lööma kolmeliikmelised „võistlejad”. Kuna laagrit korraldas kaitseliit, siis viisid kõiki õppusi läbi noored sõjaväelased. Rühmiti õpiti andma esmaabi kannatanule, püstitama käepäraste vahendite abil ööbimisvarju. Eriti põnev oli maskeerimisõppus, kus tuli endale tume nägu pähe lasta teha ja liikuda varjatult maastikul, järgides vaid rühmajuhi käemärke. Isegi riviharjutus pakkus pinget.

Igapäevases laagrielus oli natuke raske har-

6.klassi võiduväljapanek

juda režiimiga. „... nii vara üles...nii vara magama...hommikune äratusjooks...söögi-järjekord...” – nii kirjutasid lapsed laagri lõppedes, mis ei meeldinud.

Laagrisse oli kutsutud ka mitmeid huvitavaid külalisi. Oma tehnikat näitasid Tõstamaa päästeameti mehed, eriti põnev oli istuda tuletõrjeauto katusel või politsei patrullautos. Teenistuskoerte demonstratsiooniesinemine pakkus eriti palju närvikõdi neile, keda instruktor kutsus koeraga „männigima”. Veel olid kohal meresõidukanuud ehk kajakid ja kõik said minna merele. Tori laste jaoks polnud kanuud ju mingi uudis, ent merel sõitmine oli ikka teine küll: tuul puhub, lained pritsivad märjaks ja pole voolu, mis kiiremini edasi viiks.

Vaatamata tihedale programmile jäi piisavalt aega rannamõnude nautimiseks. Kuna rand oli laagri lähedal kivine, tuli liivarannani minna pisut kaugemale. Sealt leidsidki Mihkel ja Tom purjelaua tüki, millel säilinud nimi MUSTANG.

Kõigile rühmadele oli antud ülesanne tutvustada oma kooli rühma ja teha looduslikest vahenditest rühma sümbol. Meie seostasime purjelaua nime hobusega ja Toriga ning nii saimegi endale eriliselt toreid maskoti. Nii nagu kombeks ühes tõelises laagris, oli sealgi mõnus disko, mis kestis nii kaua, kui jätkus tantsulusti. Ainult suur 3-meetri kõrgune lõke jäi süütamata, kuiv oli ju...

Laagrist lahkudes ei raatsinud me oma purjelauatükist maskotti maha jätta, sest kõigi meie laagriliste arvates oli see väga tore laager, kuhu peab tuleval aastal jälle minema.

VIIRA KOOL

**ON KOHTI, KUS EI KÜSITA,
KAS TAHAD VÕI EI TAHA.
MEIL KÕIGIL TARVIS TÖÖTADA,
EI ÜHTKI JÄETA MAHA.**

2006/2007 õppeaastal on VIIRA KOOLI eesmärk endiselt:

JÄRJEKINDLUS VIIB SIHILE!

Õpetajate siht – ÕPPIJA ARENG

- ☞ Õpetaja inspireerib, loob keskkonna ja aitab abivajajat.
- ☞ Õpetaja jälgib kooli kodukorra täitmist.

Õpilase siht – OLLA ÕPPIJA

- ☞ Õpilane ise õpib ja võtab vastu abi õpetajatelt.

- ☞ Õpilane täidab kooli kodukorda.
- ☞ Õpilane täiendab end huviringides.

Lapsevanema siht – LAPSE ARENG

- ☞ Lapsevanem vastutab lapse eest.
- ☞ Lapsevanem on lapsele toeks.
- ☞ Lapsevanem tunneb huvi lapse õppimise, käitumise – õppija arengu vastu.

Perespordipäev „Virula CUP 2006“

23. septembril toimus Tori kooli staadionil juba 6. perespordipäev. Osaleda võisid emad-isad, lapsed, õpetajad, vilistlased ja kõik spordihuvilised. Võimalus oli oma võimeid proovida jooksus, SOPSUS, kaugshüppes, kuulitõukes, kepikõnnis, kivi kaalumises, suusatamises ja võrkpallis.

Üritus oli organiseeritud Tori kooli hooldekogu ja õpilasmavalitsuse poolt. Kohtunikeks olid Rita Petersell, Pille Usin, Raivo Kallit, Mait Rätsep, Mart Ruumet, Aivo Leesar, Avo Kask, Heli Mitt. Registratuuris aitasid tööd teha Anne Borkvel, Marika Mägi, Kerli Kirsipuu.

Spordipäev algas hommikul kell 10 ilusa päikesepaistelise ja sooja ilmaga. Õpilasmavalitsusest Mairo Leesar ja Maarja Kallit heiskasid Eesti Vabariigi lipu.

Kui varasematel aastatel on olnud populaarsed alad SOPS ja kuulitõuge, siis seekord olid põnevateks ja paljude osavõtjatega aladeks kivi kaalumise ja suusatamine peredele. Suusavõistkonnas pidi olema 4 liiget, peredel 2 täiskasvanut ja 2 last. Suusatamises võistlesid 5 peret ja 3 võistkonda. Tuli ette kukkumisi, jalgade ristimine, põnev oli nii võistlejail kui pealtvaatajail. Võitsid kiiremad, kel kõik õnnestus. Esikoha saavutas perek. Rätsep Torist, teine oli võistkond Emmeliine ja kolmas perek. Juske.

Kiirem jooksja oli Priit Kikas, väikes-

test Ragnar Künnapas. Sopsus olid parimad Riho Kask 8p, Kaarel Rätsep 8p, Kaisa Ruumet 5p, Kersti Kikas 5p. Kaugshüppes olid vanuserühmiti parimad Jaagup Lasn 2.15, Ivo Leesar 2.77, Brigita Juske 2.59, Olari Tehver 3.30, Kaisa Nõmm 3.30, Rain Kask 5.79, Triinu Tagam 3.70, Joonas Tarn 5.24, Katrin Ojamaa 3.87. Kuulitõuke parimad Rain Kask 11.36, Kaisa Ruumet 8.46, Avo Kask 12.60 (6kg),

Anne Rätsep 7.89 (4kg). Kivi kaalumises olid täpsemad Raul Kiisk ja Markus Saal, Andra Lemets, Aivo Leesar, Anne Rätsep. Võrkpallis võitis Tori kooli hooldekogu 2:1 Tori kooli õpilasmavalitsust.

Kokku osales spordipäeval 62 võistlejat, sealhulgas 34 last, 6 isa, 5 noormeest, 15 ema, 1 neiu ja eakaim osaleja Õie Joosepson. Aktiivsemad pered olid Rätsep Torist, Avo Kask Seljalt, Mart Ruumet Randiväljalt, Aivo Leesar Seljalt, Juske Torist. Noorim osaleja oli Art Lemets.

Alati ei olegi tähtis võit, vaid osavõtt, et saada hea tervis ja rõõmus tuju koos sõprade ja perega koos veedetud ajast.

Autasudeks olid diplomid ja kommid-limonaadid. Perekond Ruumet üllatas lapsi-vanemaid kringlitega. Aitäh vanaemale, kes küpsetas maitsvad kringlid! Kooli aulaks oli võimalus vaadata sügise alguse puhul õpilaste poolt kujundatud sügislillede näitust.

Aitäh võistlejail ja kaasaelajail, kohtumiseni järgmisel perespordipäeval!

Tori kooli hooldekogu nimel

Heli Mitt

Üks vahvamaid alasid - suusatamine peredele

Õpetajad ja Emmeliined võistlemas

Poisid on stardivalmis

Autasustamine

Mis uudist on Muraka külas?

Muraka külas on alati midagi teksil, mis kuulub uudiste valdkonda. 26.augustil toimus külarahva kokkutulek kaunil Altpere aasal. Kuigi oli välja kuulutatud väga asjalik päevakava, jäi külaelanike osavõtt väheseks. See – eest oli huvilisi mujalt. Nii kujunes Urve Paluoja, Hilda Vaiksaare ühise töö

Muraka küla elanik Arnold Vaiksaar

„Muraka – küla Pärnu jõe ääres“ esitlus autorite osavõtul huvitavaks ja andis palju mõtteainet osavõtjatele. See sisutihe raamat käsitleb Muraka küla, Tani küla, Päästale küla inimeste ja talude ajalugu läbi aastate. Annab ülevaate talude majandamisest, argielust, talutöödest, traditsioonidest ja seltskondlikust elust. Lisatud on ka fotosid peredest ja sündmustest. Tabelite kujul on näidatud majandamist ja talude suurust. Kokkuvõttes on tõdetud, et Muraka küla 702 ha põllumaad andis tol ajal tööd rohkem kui 250 inimesele.

Sellise raamatu väljaandmine oli autoritele suur ülesanne, nõudis palju uurimisi ja analüüsi. Ometi on nad tulnud selle tööga väga hästi toime ja suutnud täita nende endi südamesoovi: kajastada möödunut, enne, kui kõik ajahõlma kaob. Kuigi autorite arvates on raamatus ka apusid ja osa materjali jäi sahtlisse, annab selline töö alati eeskujuteistele küladele. Huvitav on jälgida perede arengulugu, talude püsijäämist ja põlvkondade vahetust. Iga küla pere saab näpuga rida ajades teada kes ja kus kunagi on elanud. Suur tänu tegijatele. Urve Paluojalt on võimalus seda raamatut ka osta.

Peale arutelu toimus viktoriin kus tuli vastata küsimustele, mille vastused olid

kõik raamatus olemas. Võistkonnad vastasid huviga, võitjaks tuli oma küla võistkond. Auhinnad olid igati asjalikud ja päevakohased. Võitjad said endale raamatud ja teistele võistkondadele olid sügisannid koduaiast.

Teine päevakava punkt oli Jõesuu küla-teatri etendus „Tütarlaps otsib õnne“. Väga tore komöödia, mida esitati Altpere taluõues. Urve Paluoja juhatusel on osatäitjad Margus Kummets, Kaili Limeng, Heino Põldsam, Luule Adamas, Katrin Kummets, Ain Ruukel, Tiiu Eljas, Aare Laasma, Terje Õun ja Algis Martsoo väga elutruult kajastanud kolhoosiaegseid karaktereid ja olustikku. Vaene Maali oma ägeda loomuga ja napsu-maias postiljonist mees ajasid rahva naerule. Tore oli lakaluugi stseen. Ilus oli ka noorte armunute vaoshoitud käitumine.

Päevakava jätkusl aasal ühise pikniku pidamisega. Püstkojas oli süüdatud lõke, mille kohal suures ehtsas pajas keedeti kohvi. Kodust kaasavõetud võileivad, pirukad-koogid ja muud maiused kulusid nüüd igati ära.

Üritus oli sisutihe, ilm ilus ja kõik said koju kaasa mälestuse väga meeldivast päevast.

Täname kõiki korraldajaid ja Muraka küla elanikke.

Lea Laas

Rohelise Jõemaa Koostöökogu

www.joemaa.ee

Rohelise Jõemaa Koostöökogu esitas Leader-taotluse PRIA büroole 18. septembril 2006 aastal. Komisjoni istungi aega pole veel kindlaks määratud. Komisjoni liikmete nimekiri meie koduleheküljel.

19.septembril algas Tori rahvamajas meediakoolitus. Lektoriteks Eha Paas, Koit Raud ja Liivi Pihlasalu. Järgmisel korral kohtutakse Are vallas ja päevateemaks on

väitlusõpe. Üheskoos otsitakse vastuseid kuidas tunda ära demagoogiat ja veenvalt argumenteerida. Tori vallast osalevad koolitusel Aita Puust, Lea Puust ja Argo Juske. Erika Nõmm astub ette lektori rollis.

Europe Direct büroo on rahastanud Lin-nar Viik'i loengu korraldamise 22.novembri-l Surju rahvamajas. Tegemist on avatud koolituspäevaga - kuulame loengut ja teeme kokkuvõtte meediakoolitusest.

Rohelise Jõemaa Koostöökogu on esitanud projekti "Õue-õpe koolis ja külas" Eesti-Hollandi Heategevusfondile. Projekti on soovitanud Pärnu maavanem Toomas Kivimägi ja Liikumine Kodukant. Komisjon on otsust tegemas. Projekti lühituvustus koduleheküljel LEADER-lingi all.

Tervitustega
Merle

Töörühm meediakoolitusel

Kolmekordne Euroopa meister

9.septembril 2006.a. toimusid III Euroopa Meistrivõistlused sangpommispordis veteranidele. Kuna korraldaja oli sel aastal Eesti, toimusid võistlused Jõgeva Spordihoones. Võistlustest võttis osa ka meie valla sportlane Evald Virkus.

Võistlused võib lugeda igati kordaläi-nuks, sest ka sel aastal õnnestus Evaldil saavutada I koht, nagu ka 2004 aastal Talsis ja 2005 aastal Rokiškis.

Nii võimegi uhkusega öelda, et Tori val-lal on oma kolmekordne Euroopa Meister!

Evald Virkus

Küsitab Hillar Kohv, vastab Ain Reppo

Sünnipäev, kuu, aasta, sünnikoht?

28. juuli. 1966a, Tallinn-Nõmme.

Perekonnaseis ja lapsed ning nende nimed ja vanused?

Abielus, kaks last - Poeg Lauri (14a) ja tütar Dairi (11a)

Kersti ja Ain koertega

Millal abielu registreeriti ja kus toimus pulmapiidu, abikaasa nimi, kuidas tutvus aset leidis?

Tuttavaks saime Mustaru suurfarmis, abielu registreeriti 23. veebruaril 1991a. Pulmapidu toimus endise Suurejõe kolhoosi sööklas. Abikaasa Kersti (Peets) Reppo.

Dairi

Äkki meenub midagi põnevat ka pulmapiidust?

Pulmapidu algas Pärnu perekonnaseisubüroo eest (auto juht oli Vello Kolk oma uhke Volgaga) ja läks edasi mööda külavahe teid erinevaid takistusi ja katsumusi läbides su-

urejõeni. Pidu läks käima Võlli küla õlemeistrite kesvamärjakesega. Tantsida sai palju ja tuju hoidis üleval varahommikuni pulmama Liivi Lumijõe.

Peokrooniks olid aga põlevad praed, mis tulede kustudes saali kanti.

Õed vennad?

Vanem vend-Aivo, 43aastane, töötab Laiksaare metskonnas metsnikuna, noorem vend-Aldo, 37aastane, tegeleb põllumajandusega.

Haridustee?

1974-1981 Tori 8-kl kool, klassijuhata Aime Tarn ja Helju Tombak, 1981-1984 Vändra Keskkool, klassijuhata Helgi Parvelo, 1984-1986 Severodvinski Mereväe tehnikum, 1993-1994 Kogemäe Põllumajandus kool Soomes-erialaks aiandus ja koogivilja kasvatus. Põnevat võibolla nii palju, et toris oli pioneerijuhiks Helju Rohtsalu, kes organiseerid poistele maastiku mängu, meenub veel direktor Jüri Loss, kelle käe all sai kogutud metsigadele mitu tonni tammetõrusid ja kehalise õpetaja Olev Saarniit, kes poisse karmilt käsutas.

Keskooli ajal sai valmistatud keemia kabinetis ka oma tehtud lõhkekehi ja nii mõnigi kord lõpes see direktori kabinetis.

Millised ametid senise elujoosul oled pidanud?

Liinitööline, sõjaväelane, aianditööline, ehitaja, uksehoidja, ettevõtja. Alates 1994a oleme pidanud kasutatud kaupade poodi perefirma, viimased pool aastat olen ka osaühingu Jaanike aiand juhataja liige. Tulevik on ka seotud ettevõtlusega.

Huvialad.

Mäesuusatamine, rakendi ehk veosport koertega, küpsetamine ja ehitamine.

Meeldejäätavad seigad senisest elust.

Alvelaevaga on sukeldaud 350m sügavusele, on tulnud ette ka tõsisemaid reaktori rikkeid.

Reisimine.

Endine N.Liit on põhjast lõunasse ja idast läände läbi sõidetud, skandinaavia on risti ja põiki läbi sõidetud, Euroopas oleme käinud Šveitsi piirini, Kanaaridel ja Slovakkias suusatamas.

Lemmik söök ja jook?

Lemmik söök on Itaalia pizza ja jook Läti naturaalne õlu.

Lauri koeraga

Arvamus Tori valla elust, perearstist, politseist jne.

Kuna suurema osa ajast kulub ettevõtlusele, oleme avaliku eluga kokku puutunud ainult pinnapealselt. Alati olen aga saanud vajaliku abi ja olen nende teenustega rahul olnud.

Lemmik teenindus asutus ja teenindaja?

Vändra tarbijate ühistu toidupood, müüja Piret.

Neljapäeval 19. oktoobril kell 18.30 toimub Tori Rahvamaja ja Tori naisseltsingu „Lained“ ettevõtmisel

PEREPIDU

Kavas mitmesugused mängud, mis toimuvad väljas ja sees.

Näidend „Hiired põõningult“

Kogunemine Tori Rahvamaja juures!

Üritus toimub Pärnu Naiste Ümarlaua toetusel.

Info: Tori Rahvamajast tel. 44 66 997

Helju Rohtsalu tel. 44 66 098; 56486820

Tori valla

beebiring

koguneb igal kolmapäeval
kell 11:00 Tori Lasteaias.

Oodatud on kõik huvilised koos
vestlema,
laulma
ja mängima

Helmondi peo- ja toidutare

Vallavalitsuse liikmed ja allasutuste juhid hooaja avaüritusel Helmondis

Osahing Helmond rajab Tori valda Kõrsa külla puhke- ja ravikompleksi

Ettevõtjaks on Arvo ja Katrin Pulst, kes on alternatiivraviviiside austajad.

Helmondi peo- ja toidutare pakub võimalust korraldada üritusi ja koosviibimisi ning tellida peolaudu.

Hetkel on avatud kahe korrusega abihoone, kus asub peosaal. Plaanis on rajada ka peahoone, mis saab abihoonest veelgi suurem. Peahoonesse tuleb majutus, restoran, meditsiinikabinetid massaaži, vesiravi ja kõige muuga. Ravi ilma tablettideta.

Jõeäärsele alale plaanitakse rajada kämping, pakkuda telkimis- ja autokaravanikohti.

Kaugemale metsa äärde tulevad ATV rajad. Seal laiub ettevõtte maa-ala paarikümmel hektaril.

Helmondi peo- ja toidutare on avatud nädalavahetustel, võimalik on peosaali kasutada ja üritusi korraldada kokkuleppel.

Tori Vallavalitsus käis Helmondi peo- ja toidutarega tutvumas septembrikuu alguses, koos valla allasutuste juhtidega avati uus hooaeg.

Kangakudumise õppepäevad

Projekti "Kooime kirjut kaltsuvaipa" raames on Torisse võimalik külla kutsuda õpetust ja kogemusi jagama kangakudumise spetsialist mõnest tunnustatud väikakojast. Võimalik on korraldada kaks õppepäeva, millest teine võiks piisava arvu osaleda soovijate korral toimuda ka Piista ajal või mõnes teises külas, kus teljed on üles pandud. Tõenäoliselt oleks õppepäeva sisuks lõime ülespanemine ja siduste tegemine toimse või muustriga kanga puhul. Soovi korral saab õppida

ka käärimist jms. Õppepäeval võiksid osaleda ka sotsiaalmaja ja rahvamaja kudumishuvilised, sest järgmised lõimed ootavad ülespanejaid! Osalejatele on õppepäevad tasuta.

Huvilised! Palun võtke ühendust ja tehke ettepanekuid, mida konkreetselt õppida sooviksite, siis teaks juhendajaga vastavalt kokku leppida.

Kohtumiseni,
Silvi Pool, tel 4466001, 5184066

Tähistame

Rahvusvahelist Eakate Päeva pühapäeval, 1.oktoobril
Tori Rahvamajas algusega kl 14.00

Kavas: "Vallutanud Meeli Operett" Opereti ja muusikali teatraliseeritud kontsert-etendus, kavas katkendeid, ansambleid, duette ja laule erinevatest operetidest.

Mesinikud Ülle ja Vahur Talimaa tutvustavad oma tegevust ja toodangut.

Valla buss toob soovijad üritusele!
Buss väljub:

- » Piistaaja bussipeatus kl 12.30;
- » Selja bussipeatus kl 12.35;
- » Kuiaru kl 12.40;
- » Oore külamaja kl 12.45
- » Jõesuu bussipeatus kl 13.00
- » Taali bussipeatus kl 13.20

Ürituse lõppedes, viib valla buss soovijad ka koju tagasi!

Täpsem info ja transpordiküsimused tel. 44 36 640; 51 54 337 Erika Nõmm

AUSTATUD KARATEHUVILINE

Karateklubi Zen võtab vastu uusi õpilasi alates 3.oktoobrist 2006.
• Treeningud igal teisipäeval ja neljapäeval kell 18.00 Tori Põhikoolis.
Oodatud on igas vanuses huvilised.

Instruktor: Olav Lilletai 1.kyu
Info: www.zenkarate.ee
gsm. 51 04599

TULE AEROOBIKASSE!

Aeroobikatreener Andra Sõmer ootab naisi Tori Põhikooli aulas teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.00.

Tasu kokkuleppel!

Esimene kokkusaamine 3.oktoobril.

Tori Lasteaed

ootab oma kollektiivi tublit

remondimeest,

kelle tööülesannete hulka kuulub ka õueala hooldus.

Tööaeg kokkuleppel. Töötamine 0,5 kohaga.

Info saamiseks palun julgesti helistada telefonil 505 6823.

RAHVAMAJA

TORI RAHVAMAJA KULTUURIKALENDER
oktoober 2006

kuupäev kellaaeg koht	üritus
1.oktoober 14.00 Tori Rahvamaja	RAHVUSVAHELISE EAKATEPÄEVA TÄHISTAMINE KAVAS: • opereti ja muusikali teatraliseeritud kontsert-etendus „VALLUTANUD MEELI OPERETT“, esitab MTÜ Operetitrupp • mesinikud Talimaad tutvustavad ja müüvad oma toodangut • üritus kulmineerub pannkookide, mee ja piimaga kohalike tootjatelt Täpsem info ja transpordiküsimused tel. 44 36 640; 51 54 337 (Erika Nõmm)
3.oktoober 18.00 Tori Põhikool	Karateklubi Zen võtab vastu uusi õpilasi alates 3.oktoobrist 2006. Treeningud igal teisipäeval ja neljapäeval kell 18.00 Tori Põhikoolis. Oodatud on igas vanuses huvilised. Instruktor: Olav Lilletai 1.kyu Info: www.zenkarate.ee gsm. 51 04599
4.oktoober Are vald	MEEDIAKOOLITUS Korraldaja: Rohelise Jõeaa Koostöökogu
4.oktoober 11.00 Tori Rahvamaja	EAKATE klubi
11.oktoober 14.00 Tori Rahvamaja	Üldplaneeringu eskiislahenduste kaardile kandmine Korraldaja: Tori Vallavalitsus
12.oktoober 19.00	MÄLUMÄNG Mängujuht Tiit Lehtme. Reeglid pole muutunud, 4 võistlejat lauas. Osalustasu 25 krooni inimese kohta.
18.oktoober 11.00 Tori Rahvamaja	EAKATE klubi
20.oktoober 14.00 Tori Rahvamaja	KODULOOPÄEV Korraldaja: Tori Muuseum
20.oktoober 19.00 Tori Rahvamaja	noorte DISKO
31.oktoober Suure-Jaani vald	MEEDIAKOOLITUS Korraldaja: Rohelise Jõeaa Koostöökogu

TORI KIRIK

OKTOOBER 2006

Pühapäeval, **1. oktoobril** kell 12 jumalateenistus armulauaga. Õpetaja Raino Kubjas.Pühapäeval, **8. oktoobril** kell 11 laulu- ja palvetund. Lõikustänupüha.Pühapäeval, **15. oktoobril** kell 14 jumalateenistus.Pühapäeval, **22. oktoobril** kell 11 laulu- ja palvetund.Neljapäeval, **26. oktoobril** kell 18 Paikuse valla 15. aastapäeva kontsertjumalateenistus.Pühapäeval, **29. oktoobril** kell 14 jumalateenistus.

POLITSEI

Ajavahemikul 21.08. kuni 20.09.2006.a Lääne Politseiprefektuuri Pärnu politseiosakonnas registreeritud kuriteotated toimumiskohaga Tori vald.

Vargus

Ajavahemikul 20.08 kell 20:00 kuni 25.08 kella 19:00 on Tori vallas Piistaoja külas maja ette pargitud sõiduautolt BMW eest ära kruvitud esiotsa numbrimärk, ära võetud esistange iluliist ning juhtmete lahtilõikamise teel on esistangelt ära võetud udutuled. Avaldaja hindab kahju 4500 kroonile.

Pärnu politseiosakond

Hansapanga buss peatub Tori Vallamaja ees üle nädala esmaspäeviti kell 16.15-17.15

09.10	20.11
23.10	04.12
06.11	18.12

Bussis saad:

- Oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- Teha arvuti abil makseid
- Sõlmida erinevaid lepinguid

Aitame leida ostja Teie seismajäänud

kinnisvarale,

helistage ja peame nõu

tel. 56 250 897 Toomas

JUUKSURITÖÖ PÄEVAD SOTSIAALMAJAS

KOLMAPÄEVAL 11. OKTOOBRI
REEDEL 20. OKTOOBRI
KELL 10 - 16

KÕIGILE SOOVIJATELE!

Keemilise loki korral palun ette teatada
telefonil 53408603

Pamela

*Meie kõikide soov tina
Sinu jaoks - et ilusad hetked
Su elust ei kaoks!
Selleks õnne ja tervist,
rõõmu ja rahu, lilli nii palju,
kui sulle Sul mabub!*

Õnnitleme!

Amilde Jürimäe	08.10.1912	94	Tohera küla
Lilli Liinson	06.10.1914	92	Jõesuu küla
Hilja Puust	20.10.1921	85	Selja küla
Salme Ventsel	01.10.1924	82	Tori alevik
Hilda Lindeman	24.10.1924	82	Jõesuu küla
Hugo Ojamäe	28.10.1925	81	Levi küla
Endel Põldsam	02.10.1927	79	Mannare küla
Helju Tombak küla	26.10.1928	78	Randivälja
Salme Aimla	24.10.1929	77	Muti küla
Jaan Vija	28.10.1930	76	Tori alevik

Elga Tölp	05.10.1932	74	Aesoo küla
Heino-Leonhard			
Rõõmussaare	23.10.1932	74	Kõrsa küla
Vaike Kummets	31.10.1932	74	Tohera küla
Nadežda Lillevere	01.10.1933	73	Jõesuu küla
Elve Neilinn	06.10.1935	71	Selja küla
Jaan Neerut	20.10.1935	71	Jõesuu küla
Linda Lilletai	14.10.1936	70	Taali küla
Mart Talts	19.10.1936	70	Tori alevik
Zinaida Leesar	21.10.1936	70	Selja küla
Milja Künnapas	02.10.1941	65	Kõrsa küla
Juta Jürisson	15.10.1941	65	Jõesuu küla
Paul Sügav	25.10.1941	65	Selja küla
Kalle Mägisalu	06.10.1946	60	Jõesuu küla
Tiiu Roosel	17.10.1946	60	Muraka küla
Vaike Toor	20.10.1956	50	Selja küla
Maivi Kohtla	29.10.1956	50	Tori alevik
Aleksandr Jestignejev	30.10.1956	50	Kildemaa küla
Uno Leisman	30.10.1956	50	Jõesuu küla

Tori Muuseumituba

avatud tööpäevadel 8.30 – 16.30
Muuseumi aidahoone külastus kokkuleppel.
Lea Puust, 44 66 003, 53 306 430

Olete oodatud
koduloopäevale

20. oktoober kell 14.00 Tori Rahvamajas

Ettekanded:

1. Taavi Kask „Olev Saarniit ja sport Tori koolis 1962 – 1984“
2. Meeri Rätsep „1982 a ja 2002 a. tantsupeo mälestused“.
3. Muraka küla raamatu valmimislugu.

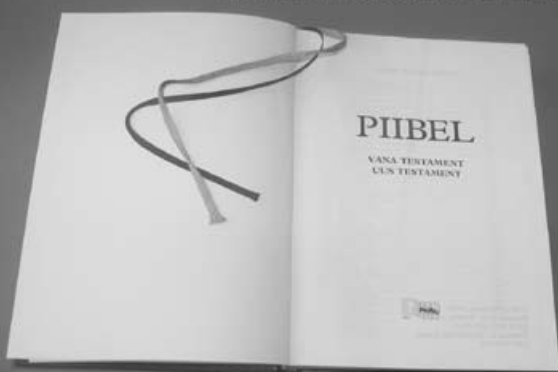
*Õnne, rõõmu sellel perel,
kus pisipõnn on öelnud “tere!”
las särab siiras lapsesilm,
tal avastada on maailm.
Ja emal-isal sellel teel
on palju kannatlikku meelt,
et sirguks terveks, vaimult rikkaks
see, kes täna veel on tita.*

JOHANNA MIHKELSTEIN 24.08.2006 Tohera küla
Vanemad: Katrin ja Jaan Mihkelstein

ANABEL LISETE TAMME 21.09.2006 Muti küla
Vanemad: Algi ja Deimo Tamme

Võimalus tellida piiblit (uus ja vana testament)
hind 220 krooni
Erika Tominga tel. 5647 1797

**Rõõmu ja muret Sa meiega jagasid.
Rahju, et iial ei tule Sa tagasi.**

Mihkel Tasane Mannare küla	28.11.1930- 30.08.2006
Jaanus Lusik Muti küla	22.11.1967- 30.08.2006
Jaan Tasane Mannare küla	16.01.1929- 02.09.2006
Tiiu Puussaar Tori alevik	22.04.1940- 07.09.2006
Galina Simanova Jõesuu küla	21.07.1942- 22.09.2006

Tori vallalehe „Kaldad“ toimetajad:

Aita Puust, Toomas Kask, Enn Lossmann, Kalev Kiisk

september - detsember 1996

Aita Puust, Toomas, Kask, Enn Lossmann

detsember 1996 - august 1998

Aita Puust, Maria-Kristiina Kontus

august 1998 - september 2000

Aita Puust, Riina Timberg

september 2000 - september 2001

Riina Timberg

september 2001 - detsember 2002

Alates 2003 aastast annab ajalehte välja Tori Vallavalitsus

Toimetajad:

Kait Kaeval – 2003

Pille Usin – 2004 - september 2005

Liina Saar – oktoober-detsember 2005

Erika Nõmm – jaanuar 2006 - ...

Vallalehe 10.sünnipäevale olid kutsutud endised ja praegused lehetegijad

Elve Katai, Enda Link, Pille Usin, Liina Saar - uurimas esimest lehenumbrit

Esimene vallalehe toimetaja Aita Puust, Kalev Kiisk ja Enn Lossmann sünnipäevatoriti lõikamas

KALDAD

Tori Vallavalitsus

Tori vald, Pärnumaa 86801

Tel. 443 6640, 443 6641

Fax 443 6642

E-mail: humanitaar@torivald.ee

Internet: <http://www.tori.parnumaa.ee/est/ajaleht.html>

Toimetaja

Erika Nõmm

Küljendus ja trükk

OÜ Hansaprint

<http://www.hansaprint.ee>

Ajaleht KALDAD ilmub iga kuu viimasel päeval.
Hind 5 krooni.

Ajalehte saab tellida vallamajast, ilmub postiga.

Ajaleht on müügil vallamajas, Jõesuu raamatukogus, Jõesuu "Külapoes", Tori raamatukogus, Tori rahvamajas, Toris EVRK poes, OÜ Selja kontoris ja dispetseris, Piistaoja Katsejaama kontoris, Taali poes.

Lugemisvõimalus:

- * Tori - raamatukogus, Tori Põhikoolis, rahvamajas, vallamajas
- * Jõesuus - raamatukogus, Viira koolis, "Kodukõrtsis"
- * Seljal - Selja Algkoolis
- * Piistaojal - Piistaoja Katsejaama kontoris

Lisainfo vallamajast tel. 443 6640